

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2303041
Matèria	Serveis públics i medi ambient
Assumpte	Falta de resposta Activitat en local i carrer Contaminació acústica
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1. Antecedents

1.1 El dia 11/10/2023 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2303041, en el qual es manifestava que l'Administració podria haver vulnerat els drets de la persona titular i que s'ajusta a la normativa que regeix el funcionament d'aquesta institució.

En l'escrit s'expressava la queixa, des d'abril de 2022, sobre les molèsties ocasionades pel funcionament d'una activitat i les repercussions sobre la salut del veïnat en el carrer Albert Tortajada i voltants del municipi d'Algemesí.

Una vegada analitzats els fets descrits i la normativa aplicable, observem que la presumpta inactivitat de l'Ajuntament d'Algemesí podria afectar el dret al gaudi de la salut i d'un medi ambient adequat en el marc del dret a una bona administració, cosa que faculta el Síndic de Greuges per a intervenir en aquest supòsit, d'acord amb el que hi ha disposat en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Considerem que la queixa reuneix els requisits establits en els articles 22 a 30 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa amb data 18/10/2023 es va dictar Resolució d'inici d'investigació i, a fi de contrastar el que la persona promotora exposava en la seua queixa, vam sol·licitar a l'Ajuntament d'Algemesí un informe detallat i raonat sobre els punts que detallem tot seguit:

Primer.- Si s'ha donat resposta als escrits presentats pel promotor de la queixa o, en cas contrari, previsió temporal per tal que es produísca l'esmentada resposta.

Segon.- Si s'ha realitzat algun informe per part dels serveis tècnics del municipi en relació amb l'activitat denunciada.

Consta en l'expedient la recepció de la notificació per l'Ajuntament d'Algemesí en data 18/10/2023. En la citada resolució s'advertia que si l'informe requerit no s'emetia dins del termini concedit, es prosseguiria amb la investigació i, de conformitat amb l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es consideraria l'existència de falta de col·laboració i, amb independència que es pogueren adoptar qualsevol de les mesures establides en l'apartat 3 d'aquest mateix precepte, es faria constar aquesta circumstància en la resolució final com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

Transcorregut el termini d'un mes, no s'ha rebut l'informe requerit a l'Ajuntament d'Algemesí, ni consta que aquest haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l, per la qual cosa aquesta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per l'autor de la queixa, de manera que resulta forçós partir de la veracitat d'aquests i de la passivitat municipal a l'hora de resoldre les sol·licituds presentades pel promotor de la queixa.

2 Consideracions

2.1. Drets i llibertats públiques relacionats amb la present queixa

El present expedient es va iniciar per la possibilitat que la inactivitat de l'Ajuntament d'Algemesí poguera afectar el dret de la persona promotora de l'expedient a la salut, el descans i el gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat (articles 8, 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana), així com el dret a la intimitat personal i familiar i el dret a la inviolabilitat el domicili (article 18 de la Constitució Espanyola), cosa que faculta el Síndic de Greuges per a intervenir en el present supòsit, d'acord amb el que es disposa en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Com s'ha assenyalat amb anterioritat, l'Ajuntament d'Algemesí no ha aportat cap informació sobre l'objecte de la reclamació de la persona interessada, per la qual cosa hem de partir de la veracitat de les al·legacions formulades quan assenyala que no s'ha donat resposta als escrits presentats en què instava una solució a les molèsties ocasionades pel soroll i desconeix, així mateix, si l'Administració municipal ha realitzat alguna actuació tendent a la comprovació dels fets denunciats.

L'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques prescriu que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments siga quina siga la seua forma d'iniciació». El termini màxim en què ha de notificar-se la resolució serà el fixat per la norma reguladora corresponent o, en defecte d'això, el de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud.

Així mateix, aquesta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'estableix en l'article 29 de la citada norma procedimental, quan assenyala que «els termes i els terminis establits en aquesta o altres lleis obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, així com als interessats en aquests».

A més, hem de tindre present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de forma equitativa i imparcial i en un termini raonable».

En relació amb aquesta qüestió, l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans i ciutadanes espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)», i indica que «els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i vetllaran per la seua protecció i respecte, així com pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions i òrgans de la Unió tracten els seus assumptes de manera imparcial i equitativa i dins d'un termini raonable».

Considerem que la vigència de les disposicions analitzades imposa a les administracions un plus d'exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del dret a una bona administració.

Aquest dret a una bona administració es conforma així com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que aquesta els formule, i que li donen una resposta expressa i motivada a aquestes, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

El que no té cabuda en cap cas és que, davant una petició formulada per la persona interessada d'acord amb els requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució mancada de la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat l'esmentada resolució.

Arribats a aquest punt, aquesta institució no pot sinó recordar, una vegada més, que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demanda, entre elles, i molt rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constitueix un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, a partir de la Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «es evidente, como hemos declarado en reiteradas ocasiones (por todas, SSTC 6/1986, de 21 de enero, FF. 3; 204/1987, de 21 de diciembre, F. 4; 180/1991, de 23 de septiembre, F. 1; y 86/1998, de 21 de abril, FF. 5 y 6), que la Administración no puede verse beneficiada por el incumplimiento de su obligación de resolver expresamente en plazo solicitudes y recursos de los ciudadanos, deber éste que entronca con la cláusula del Estado de Derecho (art. 1.1 CE), así como con los valores que proclaman los arts. 24.1, 103.1 y 106.1 CE».

D'altra banda, la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica estableix en l'article 37, que les activitats susceptibles de generar sorolls i vibracions hauran de fer un autocontrol de les emissions acústiques i que aquestes auditories hauran de ser realitzades per un organisme autoritzat en aplicació del procediment que s'establisca. L'article 39 d'aquesta mateixa llei estableix que l'aïllament exigible als elements constructius delimitadors es deduirà conformement amb els nivells d'emissió establits en aquest article, i que per a "locals i establiments amb ambientació musical procedent exclusivament d'equips de reproducció sonora s'estableix en 90 dB (A)".

Convé recordar que les molèsties acústiques, com ja ha tingut ocasió d'afirmar el Tribunal Constitucional, en les seues sentències de 23 de febrer de 2004 i 24 de maig de 2001, generen perniciosos conseqüències per a la salut de les persones i afecten greument la seua qualitat de vida.

En efecte, el soroll pot arribar a representar un factor psicopatogen destacat al si de la nostra societat i una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor del qual com a referència científica no cal ressaltar. En elles es posen de manifest les conseqüències que l'exposició prolongada a un nivell elevat de sorolls té sobre la salut de les persones (v. gr.: deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), així com sobre la seua conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives).

Des de la perspectiva dels drets fonamentals implicats, hem de començar la nostra anàlisi recordant la possible afectació al dret a la integritat física i moral. Referent a això, haurem de convindre que, quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, aquesta situació podrà implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE). En efecte, si bé és cert que no tot supòsit de risc o mal per a la salut implica una vulneració de l'art. 15 CE, no obstant això, quan els nivells de saturació acústica que haja de suportar una persona, a conseqüència d'una acció o omissió dels poders públics, depassen el llindar a partir del qual es pose en perill greu i immediat la salut, podrà quedar afectat el dret garantit en l'art. 15 CE.

Així les coses, no ens cansem de repetir que els tribunals de Justícia han declarat amb reiteració que els sorolls incideixen perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (per totes, sentències del Tribunal Constitucional de 24 de maig de 2001 i de 23 de febrer de 2004, i sentències del Tribunal Suprem de 23 de febrer de 2001, 26 d'abril de 2003, 19 d'octubre de 2006, 12 de novembre de 2007, 13 d'octubre de 2008, 5 de març de 2012, 17 de desembre de 2014, 13 de juny de 2017 i 31/10/2019).

En el present cas, no està justificada l'actuació de l'Ajuntament d'Algemesí, que no acredita haver donat resposta als escrits presentats per la persona promotora de la queixa en què insta una solució a les molèsties ocasionades pel soroll que, segons el parer del reclamant, supera la normativa sobre sorolls.

2.2. Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

“Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).”

L'Ajuntament d'Algemesí encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit en data 16/10/2023 (notificat en data 16/10/2023), per la qual cosa ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament d'Algemesí es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant les Corts Valencianes i, en aquest cas, s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpididor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que succeeix.

3 Resolució

A la vista de tot el que hem exposat i de conformitat amb el que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem a l'**AJUNTAMENT D'ALGEMESÍ** les recomanacions i els recordatoris de deures legals següents:

Primer. RECORDEM el deure legal de respondre en el termini legalment establert, de manera expressa i motivada, els escrits que els interessats presenten davant aqueixa administració pública, d'acord amb el que s'ha previst en els articles 21 i 88 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant.

Segon. RECOMANEM que, si no ho haguera fet encara, procedisca a donar contestació expressa i motivada als escrits presentats en què s'insta una solució a les molèsties ocasionades pel soroll produït en el carrer Albert Tortajada núm. 28 i voltants.

Tercer. RECOMANEM que realitze les actuacions oportunes tendents a la comprovació dels fets denunciats i que, si és procedent, adopte les mesures necessàries per tal que cessen les molèsties provocades pel soroll, si es comprovara l'excés de decibels de l'activitat en el carrer Albert Tortajada núm. 28 i voltants d'aqueixa localitat, i la seua adequació a la normativa en matèria de contaminació acústica.

Quart. RECORDEM el deure legal de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i respondre les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris de deures legals efectuats.

Cinqué. L'Ajuntament d'Algemesí està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o els suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.

- La no acceptació haurà de ser motivada.

Sisé. S'acorda notificar la present resolució a l'Ajuntament d'Algemesí i a la persona interessada.

Seté. S'acorda publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana